

Zoek naar gerechtigheid

DEBAT

Het gif van rechts populisme

Aan de ene kant wordt kerkasiel geboden aan vluchtelingen die dreigen te worden uitgezet, aan de andere kant van het spectrum maken christenen zich zorgen over de afbrokkeling van de Nederlandse cultuur. Hoe moet dit verder? In ieder geval moeten we naar elkaar luisteren.

Met het kerkasiel in de Haagse Bethelkapel voor Hayarpi en haar familie, toont de kerk barmhartigheid en ook hartstocht voor gerechtigheid. Ik vind het overweldigend hoeveel mensen zich verbinden aan het initiatief en pleiten voor een humaan en ruimhartig kinderpardon. Tegelijk klinkt vanuit andere hoeken van de kerk een heel ander geluid. Ik denk bijvoorbeeld aan de campagne 'Cultuur onder Vuur' van de stichting *Civitas Christiana*. Deze stichting is in 2014 opgericht 'om een halt toe te roepen aan de verdere afbrokkeling van de Nederlandse cultuur en tradities'.

De stichting 'begrijpt de Nederlandse cultuur in de context van de christelijke beschaving' en keert zich tegen immigratie, de islam en voert op de onderbuik gerichte acties voor het behoud van Zwarte Piet. Is deze rooms-katholieke stichting een randverschijnsel? Ik vermoed van niet. Kardinaal Wim Eijk kreeg eind oktober in Rome de cultuurprijs van de Italiaanse stichting *Fondazione Giuseppe Sciacca*.

Een belangrijke rol bij deze stichting speelt Matteo Salvini, die als minister in Italië een streng anti-immigratiebeleid voert. Vicevoorzitter is Lega Nord-politicus Giorgetti. Wat deze Italiaanse politici met onze kardinaal verbindt is een afkeer van het beleid van Paus Franciscus die juist oog heeft voor vluchtelingen, klimaatbeleid en interreligieuze dialoog.

Is het in protestants Nederland zoveel anders? In Urk maakte de PVV zijn entree in de gemeenteraad. Dat kostte de SGP en ChristenUnie stemmen. En de confessionele PKN-predikant Henk-Jan Prosmann stelt dat er een doelbewuste agenda is om de traditionele, agrarische, kerkelijke, kleinschalige samenleving en haar instituties te verzwakken. En dat

'massa-immigratie' daarvoor het middel is. Prosmann sympathiseert met politicus Thierry Baudet die zich racistisch uitlaat en contact heeft met extreemrechtse en antisemitische denkers.

'Superieure beschaving'

Op zondag 11 november organiseerde Baptistengemeente De Verbinding in Amsterdam een gesprek tussen CU-Kamerlid Joël Voordewind en Baudet, geleid door Andries Knevel. Het werd aangekondigd als een gesprek over 'politiek, geloof en Amsterdam'. Christelijke theologen en voorgangers bekritiseerden in een open brief hun collega Boertjens, voorganger van de betreffende baptistengemeente. Die liet via Twitter blijken gecharmeerd te zijn van Baudet.

'Baudets politieke positie en retoriek kan niet buiten beschouwing worden gelaten bij een gesprek over geloof en drijfveren. Zeker omdat politiek en christendom bij Baudets nauw verbonden zijn,' zo stellen de critici in de genoemde brief. 'Voor Baudet is het christendom onderdeel van 'onze' superieure beschaving, van de 'blanke dominantie' die hij in stand wil houden en bedreigd ziet.'

Natuurlijk is de kerk een plek waar ook witte mensen die bang zijn of zich achtergesteld voelen, ruimte moeten krijgen. In elk geval moet er naar mensen worden geluisterd. Een al te politiek-correcte houding kan openheid in de weg staan zodat zorgen van mensen niet serieus worden genomen.

Tegelijk is de kerk er niet om mensen te bevestigen in hun angst of haat, of om hen naar de mond te praten. Het is een vindplaats van geloof, hoop en liefde

waar gerechtigheid de toon zet. Niet alleen voor het eigen volk, maar voor alle volkeren op aarde. Of zoals de critici in genoemde brief schrijven: 'De kerk is niet de plek waar alle meningen gelijk zijn, maar de plek waar we zoeken naar gerechtigheid in navolging van Jezus.'

Theoloog en socioloog Gied ten Berge schrijft naar aanleiding van Baudets optreden bij de Amsterdamse baptisten op de website NieuwWij.nl: 'Zien de kerken het populisme wel voldoende als uitdaging? Zijn kerken er zelf misschien object van geworden? Splijt populisme ook de kerk: tussen een angstige, pessimistische minderheid die de deuren dicht wil houden - zoals de apostelen voor het Pinksterfeest - en degenen die de nieuwe wind door het huis horen gieren en de ramen openzetten?'

Geen duimbreed

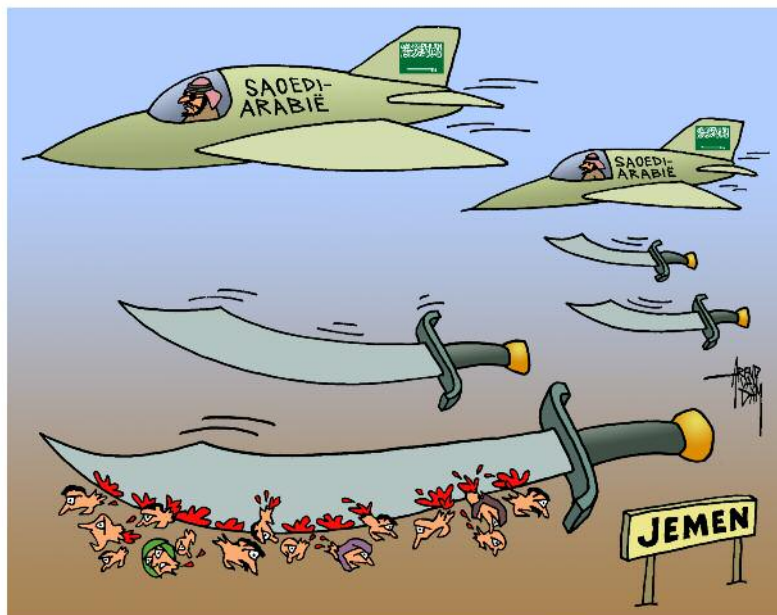
Ik denk dat Ten Berge relevante vragen stelt. Het christelijk geloof vraagt om een kritische houding naar alle machten die vrede, gerechtigheid en heil van de schepping in de weg staan. Over hoe je dat politiek precies wilt invullen, kan tussen christenen verschil van mening bestaan.

Maar de kerk mag geen duimbreed toegeven aan extreemrechts en moet ook veel kritischer zijn tegen het neoliberale beleid dat verrijking en verarming in de hand werkt en daarmee de voedingsbodem is van het groeiende populisme.

Mensen zijn gelijkwaardig en verdienen gelijke kansen. Wereldwijde humaniteit en solidariteit gaan altijd uit boven nationalisme en de angst voor het onbekende.

moord in het consulaat

moord buiten het consulaat